

[Stensballe.]

savnede værnevillje, det var regeringen, der ikke tilstrækkeligt havde taget vare på advarslerne nogle dage før overfaldet.

Stormagterne i den vestlige verden afrustedes også noget efter den sidste verdenskrig, men efter at det var klarlagt, at den østlige stormagt tværtimod oprustedes i stedet for at afruste, og efter at denne magt havde skaffet sig vasalstater rundt omkring sine grænser, begyndte staterne på den vestlige halvkugle at tage fat på udbygningen af forsvarét, og derefter blev Atlantpagten oprettet og fik tilslutning fra 12 stater, herunder også Danmark.

Som det ærede medlem hr. Henry Hansen gjorde opmærksom på, var det for Danmarks vedkommende først forsøgt, om der kunne dannes et nordisk forsvarsforbund af Norge, Sverige og Danmark. Det kunne man imidlertid ikke nå frem til. Men det forekommer mig mærkværdigt, at det radikale venstre, skønt det med så stor iver, så stor ihærdighed gik ind for dette mål, nu ikke vil være med til gennemførelsen af disse lovforslag, der slutter sig til Atlantpagten og samarbejdet med de lande, der er med i denne. Jeg forstår, at en stor del af grunden er udgifterne til disse loves gennemførelse. Men det vil være soleklart for alle, som sætter sig ind i det, at et medlemsskab af et eventuelt nordisk forsvarsforbund ville være blevet langt, langt dyrere for os, ikke mindst hvad angår anskaffelsen af materiel, som vi nu får fra Amerika dels gratis, dels på meget gunstige betalingsvilkår, og muligvis ville vi slet ikke have været i stand til at fremskaffe våbenmateriellet. Jeg kan ikke forstå de radikales standpunkt her, det siger jeg rent ud.

Atlantpagtlandenes mission er at skabe et sådant forsvar for alle medlemsnationernes områder, at en eventuel angriber er klar over den effektivitet, som findes deri; derfor må også vi for vort vedkommende ved udbygning af vort forsvar gøre et fjendtligt angreb til en farlig sag for angriberen, så meget mere som enhver angriber også vil være bekendt med, at et angreb på os vil medføre udløsning af alle Atlantpagtlandes styrker imod ham. Vi må selv kunne tage det første stød, og det er med dette for øje, disse lovforslag er udarbejdet.

Selvom jeg i almindelighed ikke er glad for altfor store bemyndigelser i lovgivningen, er jeg for disse to loves vedkommende fuldt og helt indforstået med, at en udstrakt bemyndigelse må til under hensyn til de skiftende forholds hele natur. Ingen stat kan fastlægge i almindelighed omfanget af alt i lovgivningen på dette område, thi forholdene

skifter stadig og så hurtigt, at der næppe vil kunne blive tid til lovgivning om forhold, som det bliver nødvendigt at træffe afgørelse om.

De lovforslag, vi her behandler, navnlig organisationslovforslaget, er derfor stillet op som rammelove af samme art som dem, vi kender fra etaternes styrelse. Jeg er fuldtud enig i, at der gives ministeren bemyndigelse til indkaldelse af flere styrker end normalt afsat, og finder, at han handler rigtigt, når han bebuder en udvidelse af styrker og beredskab ved indkaldelse af yderligere 2 000—3 000 mand til efteråret i stedet for at forlange tjenestetiden udvidet udover de 12 måneder.

Der indføres en mathordning for hær og flyvevæsen, således som der allerede siden 1932 har været det for søværnet. Jeg tror, det er en god foranstaltning, der vil kunne bidrage til at styrke den såkaldte hårde kerne, idet matherne vil kunne varetage de mere krævende tekniske opgaver på bedste måde. Jeg ønsker en sådan forbedring af mathernes kår, at tilgangen kan blive rigelig.

Hvad personelordningen iøvrigt angår, håber jeg, at den i sin nuværende form vil kunne blive vel anvendelig. Efter min mening må hærens personale foruden af de værnepligtige menige bestå af såvel officerer som underofficerer. Det er også det, personelordningen går ud på. Den enhedsbefalingsmandsordning, som vi i personeludvalget anvendte så stor tid på at søge udarbejdet, blev jeg mere og mere ængstelig for, efterhånden som arbejdet skred frem, og vi blev tillige ret hurtigt enige om, at en sådan ordning hverken kunne gennemføres for flyvevåbnet eller for søværnet. Alene for hæren forsøgte vi på, om der var en mulighed derfor, men det viste sig ganske ugørligt. Skulle alle befalingsmænd have samme uddannelse og dermed samme lønningsstandard, ville man få altfor mange overkvalificerede folk beskæftiget, som måtte betales dyrt i forhold til det arbejde, de skulle udføre. Jeg tror også, at man ville få altfor mange utilfredse blandt dem, der måtte sættes til et mindre kvalificeret arbejde, end deres uddannelse kunne betinge. Det ville omtrent have svaret til, om man i en storvirksomhed ville anvende de dyrere, teoretisk bedre uddannede civilingeniører, hvor man på grund af deres praktiske uddannelse med fordel kunne benytte ingeniører fra de tekniske skoler samt værkførere og overværkførere, der kommer fra maskinarbejderklassen. Ingen praktisk ledelse af en sådan virksomhed ville dog falde på noget sådant.

Jeg tror, det er godt, at vi kom bort der-